

ОБЩИНА ЕЛЕНА
ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО 2020 ГОДИНА

Общинската програма за закрила на детето се разработва въз основа на целите и принципите на Закона за закрила на детето, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и в съответствие с националните приоритети, определени в Националната стратегия за детето за 2008-2018 г., Планът за действие за изпълнението ѝ, Национална програма за гарантиране правата на децата с увреждания, Национална програма за превенция и защита от домашно насилие за 2020г., Концепция за държавна политика в областта на правосъдието за детето, Актуализиран план за действие за изпълнение на Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ /до 2025г./ включително.

Целта на програмата е да бъдат определени местните приоритети в областта на закрила на детето, както и да спомогне за по-ефективна защита и гаранция на основните права на децата в Община Елена във всички сфери на обществения живот. Тя документира волята и готовността на институциите в общината за повишаване качеството на живот на децата.

П Р И О Р И Т Е Т И

- I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.
- II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование на всички деца.
- III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.
- IV. Подобряване здравеопазването на децата.
- V. Култура, спорт, свободно време и развитие способностите на детето.

Стратегическа цел:

Повишаването на благосъстоянието на детето чрез утвърждаване на разбирането и подхода към правата на детето като правомощия и задължения на всички структури, органи и институции, имащи отношение към детето и неговото семейство на местно ниво и целенасочена работа във всички основни области - образование, здравеопазване, спорт и свободно време, културни дейности, социални дейности, подкрепа на децата и семействата, обществена среда и сигурност.

Съгласно чл. 2 от Закона за закрила на детето – „Дете е всяко физическо лице до навършване на 18 години“.

Приоритетни области и оперативни цели:

ПРИОРИТЕТ I. Намаляване на детската бедност и създаване на условия за социално включване на децата - политики за подкрепа на детето и семейството.

Детската бедност е ситуация, при която детето има стандарт на живот, който не допринася за неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Рискът от бедност е най-голям в семействата с един родител, многодетните семейства и децата от уязвимите малцинствени етнически групи.

Последица от бедността е нарушаване на правата на децата и лишаването им от равни възможности за бъдещо развитие. Бедността влияе особено силно върху процеса на социализация на децата. Тя е особено силно изразена в селата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Гарантиране на правото на детето да живее в сигурна семейна среда.	1.1. Предоставяне на социални услуги на деца и семействата им, с оглед гарантиране висшите интереси на детето и правото му на закрила.	- Брой обхванати деца и семейства;	Община Елена О ЗД/Д СП - Елена ДЦДМУ - Елена ЦРИУ – Елена	м. януари- м. декември 2020г.
	1.1.1. Приоритетна подкрепа на детето и семейството му, чрез мерки за закрила в семейна среда или в близка до семейната среда, включително и чрез предоставяне на подходящи социални услуги в общността.	- Брой деца, при които не е допуснато настаняване, извън семейната среда на родителя.	Община Елена О ЗД/Д СП-Елена МКБППМН	
	1.1.2. Насочване към програми за заетост и финансова подкрепа на семейства, отговарящи на условията за месечно социално подпомагане за децата, които отглеждат.	- Брой подпомагани деца и семейства им;	Община Елена Д СП - Елена Д БТ – филиал гр. Елена	
	1.1.3. Подкрепа доходите на родителите/осиновители и/или лицата полагащи грижи за деца с трайни увреждания, гарантирани с възможностите за социално подпомагане на действащото законодателство.	- Брой отпуснати соц. помощи по реда на ППЗЗД, с цел превенция на изоставянето и реинтеграция в биологичното, осиновителното или на приемно семейство;	О ЗД/Д СП – Елена Община Елена Областен екип по приемна грижа – Велико Търново; ЦРИУ - Елена	

	<p>1.2. Развитие на услугата „Приемна грижа“ на територията на община Елена. Разпределение на насоките за работа от ангажираните по приоритети, съобразно спецификата на дейност на всяка една от тях.</p> <p>1.2.1. Подобряване качеството на грижа на настанените деца в семейства на близки и роднини.</p>	<p>- Брой извършени наблюдения на утвърдени приемни семейства и настанените деца в тях;</p> <p>- Ежемесечно наблюдение и подкрепа</p>	<p>Община Елена ОЗД/ДСП-Елена; Областен екип по приемна грижа – В. Търново;</p> <p>О ЗД – Елена;</p>
<p>2. Развиване на социални услуги в общността за подкрепа на децата и семействата.</p>	<p>2.1. Планиране и осигуряване на качествени социални услуги, за повишаване качеството и ефективната заетост на капацитета на съществуващите социални услуги в общността и от резидентен тип, подобряване на достъпа до тях на децата и семействата в Община Елена.</p> <p>2.2. Осъществяване на мониторинг и контрол по спазването на критериите и стандартите за социални услуги за деца, които се предоставят на територията на Община Елена, съгласно разработени процедури за вътрешен контрол.</p>	<p>- Провеждане на работни срещи на местното самоуправление, институциите и комисиите, отговорни за развитието на нови и за повишаване качеството на съществуващите социални услуги за деца и семейства.</p> <p>-Проведени обучения на специалисти от всички структури, отговорни за закрила на детето, за адекватно прилагане на международното и вътрешното законодателство в областта на закрила на детето.</p>	<p>Д СП – Елена</p> <p>Община Елена</p> <p>ЦНСТД – Елена</p> <p>Звено за мониторинг</p>

ПРИОРИТЕТ II. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование.

Равен достъп до образование предполага осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За онези деца, които нямат равен старт (деца, недостатъчно добре владеещи български език, деца със специални образователни потребности, деца от социално слаби семейства и др.) е необходимо да се полагат специални грижи с оглед тяхното пълноценно участие в образователния процес. Равният достъп до образование не означава еднаква грижа спрямо всички деца, а диференциране на грижата спрямо техните различни потребности.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Осигуряване на пълен обхват на децата подлежащи на задължителна предучилищна подготовка и задължителното училищно обучение на учениците до 16 г. възраст.	1.1. Обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	- Брой деца, върнати в училище и в детско заведение; - Брой обхванати деца, в предучилищна педагогическа подготовка;	Община Елена Учебни заведения О ЗД – Елена РУ на МВР-Елена ЦРИУ ДЦДМУ	м.януари-м. декември 2020г.
	1.2. Създаване на възможност за допълнително обучение на отпадащите ученици с цел включване отново в образователната система, осигуряване допълнителна педагогическата работа с деца с риск от отпадане.	- Брой обучени ученици;	Учебни заведения ЦРИУ – Елена ДЦДМУ - Елена	
	1.3. Преодоляване на причините, водещи до отпадането на децата от училище чрез оказване на конкретна помощ на децата, застрашени от отпадане, като същевременно се работи с деца вече отпаднали и целенасочена работа с техните родители.	- Предприети действия по превенция на отпадането от училище;	Община Елена Учебни заведения О ЗД – Елена ДЦДМУ ЦНСТДБУ	м.януари-м. декември 2020г.

	<p>1.4. Ограничаване броя на децата, отпадащи от образователната система, поради социални причини и на децата с девиантно или делинкветно поведение. Индивидуална подкрепа за повишаване мотивацията за продължаване на образователния процес. Работа с родителите, които не стимулират децата си да посещават редовно училище.</p>	<p>- Социално подпомагане и подкрепа на семейства с деца в риск от отпадане от училище;</p>	<p>О ЗД/Д СП - Елена Община Елена Учебни заведения МКБППМН-Елена</p>	
	<p>1.5. Търсене на наказателна отговорност на родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в детските градини и в училищата за времето, през което те подлежат на задължително предучилищно и училищно обучение.</p>	<p>- Брой предприети действия по образуване на наказателна отговорност;</p>	<p>Община Елена; МКБППМН-Елена</p>	

ПРИОРИТЕТ III. Повишаване ефективността на мерките за защита на децата от насилие, злоупотреба и други форми на експлоатация.

Насилието върху деца е актуален проблем. Най-често става въпрос за физическо и психическо насилие над детето в семейна среда. Актовете на насилие от семейството се пренасят като модел в училище. В голямата си част при тези случаи детето не получава разбиране и подкрепа, което води до нарастване на проявите на насилие и агресия. Преобладаващите случаи на психическо и физическо насилие в образователните институции, определят необходимостта от развиване на дейности, насочени към повишаване компетентността и на учителите, и на децата за справяне с агресивното поведение и конфликтите. Социално-икономическата обстановка в страната „благоприятства“ развитието на различни тежки форми на детски труд и експлоатация на децата.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1.Повишаване на осведомеността на обществото, децата и на техните семейства, относно правата на детето, насилието над тях и за стимулиране на активното им участие в противодействието на насилието и превенция на зависимости.	1.1. Идентифициране на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и насочването им към подходящи социални услуги и включването им в консултативни програми.	- Брой участия в съдебни заседания; - Брой проведени срещи и дискусии; - Брой деца включени в мероприятия по направление;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН – Елена РУ на МВР - Елена Училища Детски градини ДЦДМУ ЦНСТДБУ	м.януари-м. декември 2020г.
	1.2. Разпространение на нагледни материали, презентации, тематични филми в училищата и детските градини за ранна превенция на насилието между и върху децата.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН РУ на МВР - Елена Учебни заведения	
	1.3. Изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците – обучение на децата по теми свързани с употребата на психоактивни вещества. Отбелязване на Световния ден за борба с наркотиците.	- Брой участници в организирането и провеждането на кампанията;	МКБППМН РУ на МВР Учебни заведения	м.януари-м. декември 2020г.
	1.4. Информационна кампания по-случай „Международен ден за борба с трафика на хора“ – разпространение на брошури, диплянки и др.	- Брой проведени кампании;	МКБППМН РУ МВР Елена Д СП – Елена	м.октомври 2020г.
2. Подобряване ефективността на системата за превенция и работа с деца, жертви на насилие.	2.1. Подкрепа на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, чрез психоло-социално консултиране и извършване на индивидуална работа.	- Брой проведени консултации; - Брой проведени мероприятия;	О ЗД/Д СП – Елена МКБППМН - Елена РУ на МВР ДЦДМУ ЦНСТДБУ ЦРИУ	м.януари-м. декември 2020г.
	2.2. Периодични обходи за регистриране на деца на улицата	- Брой извършени проверки;	О ЗД/Д СП – Елена; МКБППМН;	Ежемесечно през 2020 г.

	и просещи деца.		РУ на МВР	
	2.3. Повишаване на професионалните компетентности на специалистите, работещи по проблемите на насилието над деца, за работа с деца, жертва на насилие и свидетели на престъпление.	- Участия в обучения, семинари и тренинги;	О ЗД/ДСП – Елена ДЦДМУ – Елена ЦНСТДБУ РУ МВР - Елена МКБППМН	м.януари-м. декември 2020г.
	2.4. Тематични информационни срещи за превенция на насилието и агресията в училищата.	- Брой проведени срещи;	Учебни заведения ДСП-Елена МКБППМН РУ на МВР РП - Елена	м.януари-м. декември 2020г.
3.Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случай на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	3.1. Сътрудничество при прилагането на Координационен механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца, жертви или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.	- Брой проведени работни срещи;	Община Елена ОЗД/ДСП – Елена РУ на МВР	м.януари-м. декември 2020г.
	3.2. Осигуряване на участници в обучения с цел ефективното прилагане на координационния механизъм за работа с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и при кризисна интервенция.	- Брой участници в обучителни курсове;	Д СП - Елена МКБППМН РУ на МВР Учебни институции	м.януари-м. декември 2020г.

ПРИОРИТЕТ IV. Подобряване здравеопазването на децата

Последните години статистическите данни отчитат тревожни тенденции, по отношение здравето на децата и младите хора, както и широко разпространение и злоупотреба с психоактивни вещества, разпространение на агресивността и насилието, рисково сексуално поведение, нарастване на броя на сърдечносъдовите заболявания и смъртността сред децата и младежите.

Рисковите фактори на средата при децата се определят от занижения им жизнен стандарт. Подобни констатации не са социално значими само за децата от малцинствените групи. Бедността като фактор определя все по-нарастващите проблеми в областта на детското здраве, липсата на мерки и дейности по превенция, падане на границата на социално-значимите заболявания в детска възраст.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Разширяване на профилактичните мерки за опазване здравето на децата.	1.1. Провеждане на информационна кампания за здравословен начин на живот в училище и семейството.	- Брой проведени кампании;	Училищните ръководства ОПЛ Здравни медиатори ДЦДМУ, ЦРИУ - Елена	м.януари-м. декември 2020г.
	1.2. Прилагане на механизъм за пълно обхващане на децата за профилактични прегледи и поставяне на задължителни имунизации.	- Брой обхванати лица и деца;	ОПЛ Здравни медиатори ОЗД ЦРИУ - Елена	
	1.3. Мотивиране на посещения при личен лекар и специалист от бременни и родилки, както и от майки с деца от етнокултурните общности.	- Брой проведени посещения;	ОПЛ Здравни медиатори ОЗД - Елена ДЦДМУ ЦРИУ - Елена	
2. Повишаване информираността на децата за разпространение на ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психо-активни вещества.	2.1. Провеждане на информационни кампании за повишаване на информираността на децата за разпространение на Ковид-19, ХИВ/СПИН, болести предавани по полов път и злоупотреба с психо-активни вещества.	Брой проведени кампании;	МКБППМН Д СП-Елена Общинска администрация; Учебни заведения ОПЛ Здравни медиатори ЦПТС - Елена	м.януари-м. декември 2020г.

ПРИОРИТЕТ V. Култура, спорт, свободно време и развитие на способностите на детето

Свободното време се превръща в огромен резерв за пълноценното личностно развитие на детето. Теорията и практиката вървят от възпитание чрез свободното време към възпитание за свободното време. Тази културна тенденция изисква да се интегрира грижата за свободното време по-цялостно като специфична образователна и възпитателна практика и част от системата за учене през целия живот. Спортът развива не само специфични способности у децата, но влияе и върху цялостното им личностно развитие, като формира умения за самоконтрол и работа в екип. Спортната дейност и физическата активност са незаменими за трансформирането на детската агресивност.

Цели	Дейности	Индикатори	Отговорни институции	Срок
1. Подобряване достъпа на децата до културни, спортни и туристически дейности и занимания и свободно време.	1.1. Насърчаване участието на децата в културни дейности и дейности за свободното време, чрез мрежата от културни институции.	- Брой проведени мероприятия;	Община Елена Учебни заведения Читалища Библиотеки МКБППМН ДЦДМУ ЦНСТДБУ ЦПЛР - Елена	м.януари-м. декември 2020г.
	1.2. Осъществяване закрила на деца, чрез „Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби“.	- Брой подадени заявления; Утвърдена Наредба към Община Елена;	Община Елена Общински съвет Учебни заведения	
	1.3. Организиране на клубове по интереси в училищата и в извънучилищни учреждения за осмисляне на свободното време на децата.	- Брой клубове по интереси; Брой обхванати деца;	Община Елена МКБППМН Читалища ЦПЛР - Елена	
	1.4. Насърчаване участието на деца в занимания в областта на изкуството – извънкласна дейност в училища, школи, състави, клубове и кръжоци чрез мрежата на читалищата, курсове, творчески ателиета.	- Брой обхванати деца; - Брой проведени спортно-туристически събития; - Брой деца с участия, в областни и национални състезания и конкурси;	Община Елена Учебни заведения Читалища ЦПТС – Елена Спортни клубове в общ. Елена	
	1.5. Организиране на познавателни екскурзии в свободното време на учениците, с цел опознаване на културно-историческото наследство на Р България.	- Брой проведени екскурзии с опознавателна цел;	Учебни заведения Читалища Община Елена	

Общинска програма за закрила на детето 2020 година е отворен документ и може да се актуализира през годината. Финансовото обезпечаване на програмата е в рамките на утвърденият годишен бюджет на посочените институции.

Легенда:

ДЦДМУ – Дневен център за деца и младежи с увреждания

ЦНСТДБУ – Център за настаняване на деца без увреждания

О ЗД - Отдел "Закрила на детето"

Д СП - Дирекция "Социално подпомагане"

МКБППМН – Местна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

РУ на МВР - Районно управление на Министерство на Вътрешните работи

ЦРИУ – Център за ранна интервенция на уврежданията

ОПЛ – Общо практикуващи лекари

ЦПТС – Център за превенция, творчество и спорт

ЦПЛР – Център за подкрепа за личностно развитие